

Sensorveiledning for ARB1402 - Kultur og kunnskapsbransjer: Forretningsmodeller og økonomiforståelse

Studentene har gjennomført en tre dagers hjemmeeksamen, der eksamensbesvarelsen skal bestå av inntil 10 normalsider, der én side tilsvarer ca. 2300 tegn uten mellomrom. Eksamensoppgaven gir kandidatene mulighet til å vise at de har kompetanse til å formulere en forretningsmodell, i tråd med emnets læringsutbytte.

Etter gjennomført emne, skal studentene også ha kunnskaper om økonomiske og institusjonelle trekk ved sentrale aktører i mediebransjen, samt kunne analysere forretningsmodeller og strategier. Undervisningen, der gjesteforelesere i stor grad har bidratt, har vektlagt disse trekkene og analysene, og fokuset har vært på tradisjonelle presseaktører - samt også journalistiske nyvinninger. Studentene har dessuten gruppevis kommet opp med og utviklet egne forretningsideer. Gjesteforelesere fra store og små mediehus har bidratt med innspill til studentene i utviklingsfasen. Studentene har også vært på ekskursjon til NTB.

Eksamensoppgaven består av tre deler. I første del skal studentene presentere en forretningsmodell, mens de i del 2 skal begrunne valg som de prioriterte og nedprioriterte i første del. I siste del skal studentene fortelle om forretningsmodellens styrker og eventuelle svakheter.

Alle studentene ble ved eksamensstart i en kunngjøring informert om at pensum skulle brukes igjennom hele eksamensoppgaven. De ble også, i samme kunngjøring, fortalt at de burde lage fotnoter når de videreformidlet informasjon fra gjesteforelesere eller andre i eksamensbesvarelsen. Fotnoten skulle inneholde informasjon om tittel eller forelesningstema, samt dato for forelesningen. Om studentene ønsket å videreformidle informasjon fra personer utenom forelesninger, måtte det i fotnoten(e) fremkomme i hvilken kontekst informasjonen ble gitt studentene, samt dato. I tillegg til dette fikk studentene i kunngjøringen beskjed om å inkludere i litteraturlisten en oversikt over ressurspersoner/gjesteforelesere - som ville være informasjonskilder i eksamensbesvarelsen.

Del 1:

Det er viktigere i denne delen at studentene gjør rede for valgene sine, enn at de greier ut om hva som generelt kjennetegner en forretningsmodell og de ulike byggesteinene.

En god besvarelse gir tydelig og konkret informasjon for hver enkelt av de ni byggesteinene. En slik besvarelse makter å legge seg på et presisjonsnivå som minsker faren for mistolkninger av budskapene. For å holde seg innenfor rammene av en delbesvarelse på to sider, gis ikke studentene mulighet til å dybdeforklare budskapene, noe vi heller ikke bør forvente.

I en god besvarelse vil logikken i hvordan studenten har tenkt å tjene penger, fremkomme tydelig. Det er flere måter å gjøre dette på. Presise referanser til pensum, forventes.

Pensumboka *Business Model Generation* tar for seg de ni byggesteinene *kundesegmenter, verdiforslag, kanaler, kunderelasjoner, innteksstrømmer, nøkkelressurser, nøkkelaktiviteter, nøkkelpartnere* og *kostnadsstruktur*. Boka dekker eksamensoppgavens tema, og gir studentene nødvendig bakgrunnsinformasjon.

Del 2:

Man bør i vurderingen ha i bakhodet at studentene ikke går på et rendyrket entreprenørstudie. Vi kan ikke forvente at studentene presenterer forretningsmodeller som selskaper i dag ville adoptert. Vi bør imidlertid kunne forvente at studentene har tatt logiske valg, og begrunner disse, ut fra kunnskap om publikums vaner og atferd, samt gjeldende konkurransesituasjon i aktuell bransje. Det er det viktigste i denne delbesvarelsen. De fleste av byggesteinene relaterer seg til nevnte vaner og atferder, noe som også er blitt prioritert i emnets undervisning.

Vi kan ikke forvente at studentene har utført kundeundersøkelser, men det bør trekke ned om ikke studentene begrunner valg med utgangspunkt i innspill fra personer med bransjekunnskap og/eller personer som har kompetanse om entreprenørskap - som også eksamensteksten ber om. Det er et pluss om studentene har pratet med potensielle kunder.

Vi forventer presise referanser til pensum også her. I denne delen er det relevant også å henvise til pensumboka *Journalistiske entreprenører*, selv om studentene ikke opererer i mediebransjen med sin forretningsmodell.

Studentene har altså i grupper over tid jobbet med å utvikle det som startet med forretningsideer. De har mottatt innspill av gjesteforelesere - ikke bare knyttet til publikumsvaner og atferder - men også hvordan oppstartsselskaper jobber med kostnadssituasjonen. Studentene er også blitt oppfordret til selv å ta initiativ for å tilegne seg informasjon som er relevant for å utvikle egne forretningsideer, i tråd med emnebeskrivelsens forventninger om aktiv studentdeltakelse. En god besvarelse vil gjenspeile dette nevnt over.

Studenter som ikke forteller om hvilke valg som de nedprioriterte, og årsaken til disse nedprioriteringene - som eksamensteksten ber om - bør trekkes.

Vi forventer en delbesvarelse på omtrent seks sider, som er resonnerende i stilen.

Del 3:

Vi bør kunne forvente at studentene forteller om flere klare styrker i forretningsmodellene sine, siden de over tid har jobbet med å utvikle ideene. Det er mulig å konkludere med at modellene ikke inneholder svakheter, men vi forventer at studentene vurderer modellene sine med et kritisk blikk.

Det er viktig at besvarelsene også i denne delen er forankret i pensum.

En god besvarelse i del 3 fremstår ikke som gjentakende, men utfyller heller noen av begrunnelsene i del 2, gjerne med et hevet blikk. Besvarelsen kan gjerne være drøftende, men det er ikke et krav. Den skal være på omtrent to sider.

...

Det er viktig at studentene besvarer alt som eksamensoppgaven ber om. Flere av besvarelsene vil fremstå som forholdsvis like, siden studentene altså har samarbeidet i grupper med å utvikle ideene sine. En del besvarelser vil trolig inneholde forretningsmodeller i mediebransjen, men det er ikke et krav om å komme opp med en forretningsmodell tilknyttet en konkret bransje.

Besvarelsene skal likevel være et selvstendig arbeid. Originalitet bør premieres dersom studentene på en god måte makter å argumentere for at den er positiv for forretningsmodellene. Det er viktig at studentene skriver en ryddig besvarelse, med god språkføring.